

smo bili še vprašani: kaj bode sedaj s slovníkom našim in slovenskim sv. pismom? jim moremo s preserčnim veseljem naznaniti, da so blagi Gospod premilostljivo ukazali, da iz dnarja njih zapuščine se mora popolnoma dokončati nemško-slovenski in slovensko-nemški del slovníka in pa sv. pismo, ker z unim želijo „rojake svoje razveseliti, ki tako željno hrepenijo po slovníku“, s tem pa tudi rojakom svojim v čednišem slovenskem jeziku, „ki se je v poslednjih časih tako lepo omikal“, sv. pismo v roke podati. Ali ni to oporoka, ki mora človeka v serce ganiti! In tako sklenemo te verstice z besedami sv. pisma, ktere so preč. gospod dr. Pogačar na čelo svojega gori pohvaljenega govora postavili, rekši: „V večnem spominu bode pravični živel; nobenega obrekovanja se ne bo bal.“ — V saboto je visoko častiti knezoškofijski kapitel izvolil preč. stolnega prošta gosp. Anton Kos-a za kapitelskega generalvikarja, dokler ne bode novi škof ljubljanski izvoljen.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Še zmiraj stojé reči pri starem. Toliko je vendar gotovo, če bi utegnila vojska biti, da še ni pred durmi. Najnovejši list angležkega časnika „Times“ pravi, da cesarja Napoleona sedaj še ne mika, na vrat na nos vojske začeti zoper polovico evropejskega sveta, ako bi mu tudi druga polovica na pomoč prihitela. Priprave za vojsko pa na Francozskem kakor tudi na Sardinskem se še neprenehoma delajo, in te priprave razjasnujejo bolj kot vsako drugo razlaganje Napoleonov govor, s katerim je 7. dan t. m. državni zbor začel, v kterega je vlil dosti medú za mir, pa tudi pridjal dovelj pelina za vojsko. Očitno je spet tú obžaloval, da si je z našo vlado navskriž, in kot pglavitne vzroke razpora imenuje z ad eve v Moldavi in Valahii in pa, da na srednjem Laškem je avstrijska posadka. Kaj da prav za prav namerja cesar Napoleon, ni v tem govoru razločno povedal; rekel je le, da „nepremakljivo bode zahteval svoj cilj in konec; vendar pa upa, da bode mir ostal.“ Jasnejše je govoril predsednik državnega zbora grof Morny v prvi seji, rekši: „Sklenimo se čedalje bolj s prestolom cesarja svojega; naša serčna pripomoč bo storila, da bode ob času mirnega spravljanja njegova beseda veliko veljavniša, pa tudi če bi vojske treba bilo, njegova moč zmagavna.“ Vidi se iz tega, da cesar Napoleon terja, naj se zgodi vse po njegovi volji, — če ne z lepo, pa s silo. Naša vlada, ne da bi zanemarjala kar utegne priti, še vendar ne dela posebnih priprav za vojsko. „Milít. Ztg.“ pravi, da avstrijska armada ima še zmiraj le svojih 400,000 vojakov kakor po navadi v miru, in ni ji treba se prenagli z uravnanjem za vojsko, ker v kratkem ima lahko 800,000 izurjenih vojakov na nogah.

— C. k. finančni straži je zaukazano, naj oestro čuje, da se v kavarnicah, gostivnicah in nikodar drugod ne prodajajo cigare in tobak u nanih dežel, ker se je zasledilo, da se tega ptujega blaga pod roko čedalje več prodaja.

— 9. dan t. m. je za tifusom umerl visoko čislani gospod vitez Karl Kleyle, c. kr. ministerski svetovavec nekđaj pri ministerstvu kmetijskem, sedaj pri ministerstvu dnarstva. Še le 47 let star mož je bil bistra glava in izversten govornik, da malo takih. Za kmetijstvo res unet ga je pospeševal z odkritoserčno besedo in živim djanjem; iznajdel je tudi mnogohvaljeni plug, ki se po njegovem imenu imenuje. Škoda za verlega moža!

— Bivši knez serbski Aleksander Karagjorgjević se bo vernil v začetku mesca sušca iz Dunaja, kjer že več dni prebiva, zopet v Temešvar.

Iz Štajarskega. Iz Marijnega Celja se piše „Wien. Ztg.“, da v tukajšni cesarski vlivarnici po povelji višjega armadnega poveljstva res vlivajo noč in dan kanone, — to pa ni res, da bi sedaj za tega voljo ne smela no-

benih družih privatnih reči vlivati; sme jih, pa se vé da le toliko, da druge dela ne motijo navadnega vlivanja kanon.

Iz Koroškega. Iz Celovca. Škofovski grad v Št. Andreji, v kterem sedaj še stanujejo svetli lavantinski škof in knez, ki pa bode prazen, kadar se bojo v Marburg preselili, je z grajšino turnsko (Thüren) vred za 150,000 gold. čast. patrom jezuitom prodan, da bojo ondi novicijat za 100 novincev napravili.

Iz Ogerskega. V Abdi, neki vasi blizo Raba, se je te dni primerila strašna prigodba, ktera pričuje, kako neumno je še ljudstvo. 16 let stara deklica je imela lišaje po celem životu; neka mazačinja svetuje materi, naj jo namaže z mazilom, ki ji ga bo dala, in potem naj hčer vtakne v dobro zakurjeno peč, kadar bo po peki kruh iz nje vzela, da se bo dobro spotila. Neumna mati res to stori, čeravno se je ubogo dekle branilo in upilo na vso moč, — čedalje slaběji je prihajal glas pečene reve, dokler ni popolnoma omolknila; mertvo so sneli iz peči!

Iz Srbije. 6. dan t. m. je prišel knez Miloš s svojim sinom Mihaelom v Beli grad, kjer so ga slovesno sprejeli; streljane s kanonami in vriskanje ljudstva se je razlegalo dalječ okrog; mesto je bilo zvečer slovesno razsvetljeno. Skupščina ga je sprejela v konjaku, kjer so mu trije stari kmetje po stari slovanski šegi kruha, soli in vina podali rekši: „Jej kruha; hrani ga za nas in zase; osoli ga in pij vince domače, da bode naše polje obilo rodilo.“ Miloš ima namen čez bogarsko reko Moravo pri Aleksinacu zidati most v spomin, da se je tú snidel z deželnimi poslanci. Garašanin je iz lastnega nagiba do Pasarovica knezu šel naproti, pa mlačno ga je sprejel. Metropolit Peter Jovanović je odšel 5. t. m. v Ilok, od kodar gré za zdaj v Karlovec k patriarhu.

— 11. sveč. Oglas kneza Miloša naznanuje Serbom, da je nastopil vladarstvo kot novoizvoljeni dedni knez serbski; nadja se, da roka, ki je nekđaj serbski narod osvobodila, bode moč imela, mu podeliti srečno prihodnost; voljo in želje narodove obeta spolniti, po ustavi vladati in ob svojem času vladarstvo izročiti sinu svojemu kot postavnemu nasledniku prestola serbskega. — 12. dan t. m. je knez Miloš osebno sklenil skupščino; 34 skupščinarjev ostane še, da bojo nadaljevali začete dela.

— Iz Belega grada 11. svečana. Ravno sedaj so Vučića tirali v ječo; močna straža ga je spremila in ljudstvo je vrelo od vseh strani skupaj; sum leti na-nj, da je deželno dnarnico ogoljufal in po sklepu skupščine pride za tega voljo kot izdajec domovine pred sodbo.

Iz Italije. Iz Genove. Iz cerkve tukajšnih velikih šol so napravili magazin; mnogo pisem iz arhivov so prenesli v terdnjave, da ne bojo pokončane, ako bi se utegnile v mesto bombe metati.

— Iz Turina. Sardinska vlada je z nekim tergovcem v Odesi pogodbo sklenila, da ji bo 20,000 hektolitrov žita prodal (1 hektoliter derži po naši meri 1 vagan in 10 bokalov), eno polovico po 16, drugo po 17 frankov.

— Deržavni zbor je z 116 glasovi proti 16 sklenil, naj vlada za vojskine priprave potrebnih 50 milij. frankov na pósito vzame.

— Iz Rima. Kardinal in veliki škof dunajski Rauscher so se že ozdravili, pa so še zmiraj tukaj. Gotovo je, da sklepi dunajskega koncilija bojo še ta mesec od sv. Očeta papeža poterjeni, in s tem bode pglavitno opravilo dunajskega kardinala doveršeno. — Še več družih avstrijskih škofov je sedaj že tukaj, nekteri pa še le pridejo.

— Iz Neapolitanskega. V Gessopaleni je bil 29. januarja tako silen potres, da se je več hiš poderlo in da so stare drevesa popadale; podzemeljski studenci so tako na verh zemlje privreli, da so celi okraj pokrili in jezero naredili, ker se voda ni mogla odtekat.

— Kralj napolitanski je sopet zbolel; bodljaji so se mu sopet povernili.

— V Katanii, na siciljskem otoku, je padlo 9. in 10. januarja snega tako debelo, da je strehe hiš poderl in ceste zamedel.

Iz Nemškega. Iz Monakovega. V zboru parskem je ministerstvo na znanje dalo, da colno-zvezne nemške dežele zavolj prepovedi izvaževanja kónj čez nemške meje na Francozko še niso nič sklenile; iz severno-nemških dežel se ni še dosti konj čez mejo prodalo, iz južno-nemških dežel pa jih tudi ne gré več kakor navadno.

Iz Francozkega. Če je časnikom verjeti, se je novega „kongressa“ v Parizu nadjati, kateri pa ne bo imel s politiko, ampak z gospodarjem politike — s časom namreč opraviti, kateri se bo mogel tudi preuredbam po „modi“ podvreči! Iz Pariza namreč je bilo nasvetovano, ure povsod tako uravnati, da bodo, kakor na Laškem, od 1. do 24. kazale. Ena bi bila, kadar pride sonce v meridijan, to je, o poldne. Dan bi se potem več ne delil v predpoldan in popoldan. Za pretresovanje tega nasveta bi se imeli urarji v Parizu zbrati v posebnem shodu.

— Ravno sedaj izdelujejo tukaj več hiš za novo mesto, ktero misli admiral Rigault v Kohinhini zidati; hiše so take, da se dajo sém ter tjé prenašati. — Francozi v Kohinhini še zmiraj zlo bolehajo; škof Retord je lakote umrl.

— Grof Montalembert je svojima dvema advokatom Dufaure-u in Berryer-u, ki sta ga v znani pravdi tako možko zagovarjala, daroval lepa spominka: unemu je dal sreberno podobo slavnega govornika Cicerona, temu pa Demostena.

Iz Angležkega. Iz Londona 10. sveč. Pričakovati je bilo, da o volitvi moldavskega gospodarja Kuza tudi za gospodarja valaškega ne bode molčal angleški državni zbor. In tako je res v zgornji zbornici danes Earl Jermain vprašanje zastavil: ali imate podonavske knežii pravico: edinega gospodarja si voliti? Minister Malmesbury ni hotel na to kočljivo vprašanje nobenega odgovora dati, rekši, da ta pravda se mora na drugem mestu dognati. — Po telegrafnem naznanilu iz Carigrada, ki je došlo 10. t. m. v London, se zoperstavlja (protestira) turška vlada ti enojni volitvi novega gospodarja in želi, da bi zbor velikih evropskih vlad se snidel in to reč poravnal. — Vidi se iz tega, da se iznova zamotuje klopčič politični.

Iz Moldave in Valahije. V Jaši so po „Oester. Ztg.“ zasledili zaroto, ktera nič manjega nameravala ni, kakor mesto na 60 krajih zapaliti in o tem kneza Kuza in starostnike umoriti. Ali je to res ali ne, ne moremo porok biti.

Iz Turškega. Sliši se, da so v Carigradu sklenili, bivšega ministra unanjih zadév, Etem-paša, kateri je bil preteklo poletje v Serbii turški komisar, v Moldavo in Valahijo poslati; ž njim gré 20 batalijonov in artilerije, kolikor je je treba. S to armado se bo za zdaj ob Donavi postavil, če bo treba, pa se naprej pomaknil.

— V Carigradu imajo namen, v letu 1860 občno obertnijsko razstavo napraviti. Gotovo je, da bo evropski obertnii jako koristna, ker Turki in sploh prebivavci vzhodnih dežel še nikoli niso priložnosti imeli, izdelke evropske obertnije in umetnosti odbližo gledati.

Pogovori vredništva. Gosp. K. Ž. v Z.: 6 — Gosp. J. O. v K: Popis geršk. proces. nam je všeč, pa preden ga natisnemo, bi Vas radi marsikaj poprašali. Če morete sami do nas priti, nam bode prav ljubo; če pa ne, pišite nam: kam bi Vam vprašanja poslali?

Predpustnica.

Poleg Dalmatinskega.

V Šent-Urhu ženi se Kosič,
Prebrihtna glava, zviti tič;
Če tud' že leta ga slabé
In po trehu pajčevne
Od hud'ga glada se valé:
Za vse to ne porajta nič
Ošabni tiček, moj Kosič, —
Njegov'ga ženitvanja dan
Vesel mu mora biti dan!

In čujte! kaj stori Kosič,
Ta brihtna glava, zviti tič?
Najame sam za pit' in žir
Na težko pričak'vani pir
Izstradane škripače štir,
In da bi bil dovoljen zlod,
Za ples sosedov sprazni pod,
Ker misli si: Ženitve dan,
Vesel mi mora biti dan!

Na dan poroke se Kosič.
Prebrihtna glava, zviti tič,
Obleče kaj nališpano.
Na to se svatje zberejo,
K nevesti jo odrinejo.
Nevesta že pripravljena
Se hitro v cerkev ž njim podá.
Kosič šepa: Ženitve dan
Vesel mi mora biti dan!

Po sveti maši pa Kosič,
Ta brihtna glava, zviti tič,
Po šeg' na ofer se podá;
Al ker ga nima belega,
Na pósod prosi krajcarja
In položi ga na oltar
Duhovnu za svatovski dar,
Pa misli si: Ženitve dan
Vesel mi mora biti dan!

Po poroki pa gré Kosič,
Prebrihtna glava, zviti tič.
U farovž s pričam' na zapis.
Gospod ga čakajo pri miz',
In hitro zdelan je zapis.
Zdaj za plačilo napovdó
Mu sedem dvajsetic in pol.
On misli si: Ženitve dan
Vesel mi mora biti dan!

„Na pod!“ — zavpije zdaj Kosič,
Ta brihtna glava, zviti tič.
Škripači trob'jo: Tra-la-la-
Šent-Urhci krož'jo: Hop-sa-sa-
In se krohajo: Ha-ha-ha-.

„Oj! nisem, nisem nore le sam,
Dost' drugih bratcev še imam!“

Kriči Kosič. — Ženitve dan —
Bil zadnji mu — veseli dan!

Malenski.

*) Plovan, pleban ali fajmošter.

Darovi za Vodnikov spominek:

Gospá Franciška Žavračanova v Terstu	2 fl.	— kr.
Gospod Tone Sterbenk, tergovec v Terstu	1 „	— „
„ Lovre V. Stermski, gimn. učenec v Terstu	1 „	— „
„ Matija Sila, „ „ „ „	1 „	— „
„ Anton Gnezda, „ „ „ „	1 „	— „
„ Vilh. Martinak, „ „ „ „	1 „	— „
„ Ferd. Auchmann, „ „ „ „	1 „	— „
„ Janez Martelanc, „ „ „ „	1 „	— „
„ A. K. Cestnikov, „ „ „ „	1 „	— „
„ Janez Pogorelec, „ „ „ „	1 „	20 „
„ France Rebec, „ „ „ „	1 „	10 „
„ Lovre Bergant, „ „ „ „	— „	30 „